ឯកសារស្រាវជ្រាវសង្ខេប

គណៈកម្មការទី២ ទទួលបន្ទុកកិច្ចការហិរញ្ញវត្ថុ ធនាគារ និងសវនកម្ម នៃព្រឹទ្ធសភា

ការអនុវត្ត និងត្រួតពិនិត្យថវិកាថ្នាក់ក្រោមជាតិក្នុងបរិបទ វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ

ស្រាវជ្រាវដោយ៖ លោក លី យ៉ាសាក់

ដោយមានការចូលរួមពី៖ លោក ឆន ប៉ូល

លោក នន់ អស្សាច័ន្ទ

ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៥

វិទ្យាស្ថានសភាកម្ពុជា

កំណត់សម្គាល់

វិទ្យាស្ថានសភាកម្ពុជា (វ.ស.ក) គឺជាស្ថាប័នឯករាជ្យមួយដែលផ្ដល់ការគាំទ្រដល់សភាកម្ពុជាតាមរយៈ ការផ្ដល់នូវឯកសារស្រាវជ្រាវទៅតាមសំណើរបស់សមាជិក-សមាជិកា និងគណៈកម្មការជំនាញរបស់រដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា ដែលមានការវិភាគទៅលើបញ្ហាដែលកំពុងតែកើតមាននៅពេលបច្ចុប្បន្ន និងដែលអាចនឹងកើតឡើង នាពេលអនាគតលើប្រធានបទការរៀបចំច្បាប់ និងគោលនយោបាយសាធារណៈ។ ឯកសារទាំងនេះផ្ដល់នូវព័ត៌មានផ្សេងៗដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការងារសភា និងការងារមណ្ឌល ឬភូមិភាគរបស់សមាជិក-សមាជិកាសភា ក៏ប៉ុន្តែរាល់អត្ថន័យដែលមាននៅក្នុងឯកសារទាំងនេះមិនមែនតំណាង ឬឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីទស្សនៈផ្ទាល់របស់វិទ្យាស្ថានសភាកម្ពុជា សភា ឬសមាជិក-សមាជិកាណាម្នាក់នោះឡើយ។

ខ្លឹមសារនៃឯកសារទាំងនេះមានកំណត់នូវកាលបរិច្ឆេទរៀបចំច្បាស់លាស់ និងអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់ តែជាឯកសារយោងប៉ុណ្ណោះ។ ឯកសារទាំងនេះមិនមានគោលបំណងផ្ដល់ប្រឹក្សាផ្នែកច្បាប់ ឬទៅលើគោលនយោបាយណាមួយឡើយ ហើយក៏មិនបានធ្វើការសិក្សាអោយបានគ្រប់ប្រធានបទ ឬរាល់ខ្លឹមសារលម្អិតដែល ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាដែលបានលើកឡើងនោះដែរ។

ខ្លឹមសារនៃឯកសារស្រាវជ្រាវសង្ខេបនេះ ស្ថិតក្រោមច្បាប់ជាធរមានរបស់កម្ពុជា និងកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិស្ដីពីសិទ្ធិអ្នកនិពន្ធ។ រាល់ការរៀបចំឡើងវិញដោយដកស្រង់នូវផ្នែកណាមួយ ឬខ្លឹមសារទាំងស្រុងនៃឯកសារស្រាវជ្រាវនេះ ត្រូវមានការអនុញ្ញាតពីវិទ្យាស្ថាន។

រក្សាសិទ្ធិ ឆ្នាំ២០១៥ វិទ្យាស្ថានសភាកម្ពុជា (វ.ស.ក)។

មាតិកា

១. សេចក្តីផ្តើម 1
២. ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិដែលគាំទ្រដល់ថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ 2
៣. ការរៀបចំ និងការអនុវត្តថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ 5
   ក. ថវិកាឃុំ សង្កាត់ 5
   ខ. ថវិការបស់ក្រុង ស្រុក និងរាជធានី ខេត្ត.. 8
៤. ការត្រួតពិនិត្យថវិកា និងតួនាទីរបស់សភា.. 11
   ក. សវនកម្មផ្ទៃក្នុង 11
   ខ. សវនកម្មឯករាជ្យ.. 11
៥. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន.. 13
ឯកសារយោង 15

១. សេចក្តីផ្តើម

គោលនយោបាយវិមជ្ឈការបានក្លាយជាបញ្ហារបស់ប្រទេសជាច្រើន ជាពិសេសនៅបណ្តាប្រទេសពេលដែលកំពុងទទួលបាននូវផ្លែផ្កានៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច។ យោងទៅតាមបទពិសោធន៍ពីបណ្តាប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍មួយចំនួនបានឲ្យដឹងថា ក្នុងខណៈពេលដែលកំពុងតែទទួលប្រយោជន៍ពីកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ពួកគេក៏ប្រឈមនឹងវិសមភាពនៃការបែងចែកភាគលាភកំណើនសេដ្ឋកិច្ច នៅថ្នាក់តំបន់ និងមូលដ្ឋានផងដែរ។[1] បន្ទាប់ពីសង្គ្រាមស៊ីវិល និងភាពចលាចលដែលបានកើតឡើងអស់រយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំត្រូវបានបញ្ចប់ កម្ពុជាបានប្រឹងប្រែងបង្កើតនូវគោលនយោបាយ យុទ្ធសាស្ត្រ និងកម្មវិធីនានា ដើម្បីកសាងប្រទេសជាតិឡើងវិញ ដើម្បីធានានូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព និងសមធម៌។

ក្នុងន័យនេះ កំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការបានក្លាយជាធាតុមួយសំខាន់នៃកំណែទម្រង់ ដែលមាននៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។ រាជរដ្ឋាភិបាលចាត់ទុកកំណែទម្រង់នេះជាមធ្យោបាយដ៏មានប្រសិទ្ធភាពមួយ ដើម្បីធានាថា សេវាសាធារណៈកាន់តែខិតទៅជិតប្រជាពលរដ្ឋ។ គោលដៅចម្បងៗបី នៃកំណែទម្រង់នេះគឺ៖ ១) ប្រជាពលរដ្ឋអាចចូលរួមយ៉ាងសកម្ម ក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៅមូលដ្ឋាន ហើយតាមរយៈការចូលរួមនេះ តម្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋនៅមូលដ្ឋាន នឹងត្រូវបានយកមកគិតគូរពិចារណាយ៉ាងល្អិតល្អន់ ២) ការផ្តល់សេវាសាធារណៈពីក្រសួង ស្ថាប័នថ្នាក់ជាតិនឹងកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ពីព្រោះសេវាទាំងនោះនឹងត្រូវបានផ្ទេរកាន់តែជិតនឹងប្រជាពលរដ្ឋ ៣) យន្តការមួយនឹងត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងការកៀរគរធនធាននៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន។

យោងតាមក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយនៃកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការឆ្នាំ២០០៥ ក្រុមប្រឹក្សានៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិនៅគ្រប់កម្រិតពោលគឺ ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ រាជធានី ខេត្តមានអាណត្តិជំរុញការអភិវឌ្ឍនៅមូលដ្ឋាន ដែលនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ពួកគេ។ ដើម្បីបំពេញភារកិច្ចនេះ ក្រុមប្រឹក្សាដែលកើតឡើងពីការបោះឆ្នោតត្រូវមាន ទាំងធនធានមនុស្ស និងធនធានហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីចាត់ចែងការរៀបចំផែនការ និងការអភិវឌ្ឍមូលដ្ឋានប្រកបដោយស្វ័យភាព តម្លាភាព គណនេយ្យភាព និងឆ្លើយតបដល់ប្រជាពលរដ្ឋ។

វិមជ្ឈការត្រូវបានបែងចែកជាបីផ្នែកដែលរួមមាន៖ វិមជ្ឈការរដ្ឋបាល វិមជ្ឈការសារពើពន្ធ និងវិមជ្ឈការនយោបាយ។[2] វិមជ្ឈការសារពើពន្ធគឺជាការផ្ទេរហិរញ្ញវត្ថុនានា ពីរដ្ឋាភិបាលកណ្តាលទៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ ចំណែកឯវិមជ្ឈការរដ្ឋបាល គឺសំដៅទៅលើកម្រិតនៃស្វ័យភាពនយោបាយដែលរដ្ឋបាល

---

[1] កម្មវិធីជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ២០១០-២០១៩

[2] Iimi, A. (2005). Decentralization and economic growth revisited: An empirical note. Journal of Urban Economics, 57, 449-461.

ថ្នាក់ក្រោមជាតិទទួលបានពីថ្នាក់ជាតិ។ វិមជ្ឈការនយោបាយមានន័យថាកម្រិតនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិដែលមានសិទ្ធិនយោបាយ ជាតំណាងប្រជាពលរដ្ឋ។[3]

ឯកសារស្រាវជ្រាវសង្ខេបនេះ នឹងផ្តោតសំខាន់ទៅលើវិមជ្ឈការសារពើពន្ធ ពោលគឺថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិនៅក្នុងបរិបទកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ បន្ថែមលើសពីនេះ ឯកសារនេះនឹងពិនិត្យមើលក្របខ័ណ្ឌច្បាប់នានាដែលគាំទ្រដល់ ការធ្វើប្រតិបត្តិការថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងថាតើថវិកាថ្នាក់ក្រោមជាតិត្រូវបានអនុវត្តយ៉ាងដូចម្តេច ហើយសភាអាចពង្រឹងតួនាទីត្រួតពិនិត្យរបស់ខ្លួនតាមវិធីណា ដើម្បីធានាថាការអនុវត្តថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិមានភាពសមស្របទៅតាមច្បាប់ ឬលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិដែលពាក់ព័ន្ធនានា។

២. ក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិដែលគាំទ្រដល់ថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

កំណែទម្រង់វិមជ្ឈការមានភាពស្មុគស្មាញ និងជាញឹកញាប់មានភាពលំបាក។ *«វិមជ្ឈការគឺជាដំណើរការមួយប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិត និងផ្លាស់ប្តូរ។ គ្មានប្រទេសណាមួយ ដែលអនុវត្តបានត្រឹមត្រូវនៅពេលដែលព្យាយាមលើកដំបូង ឬលើកទី២ ឬលើកទី៣។ កាលៈទេសៈមានការប្រែប្រួល ហើយលក្ខណៈចរិកនិងការទំនាក់ទំនងអន្តររដ្ឋបាលផ្នែកសារពើពន្ធក៏មានការផ្លាស់ប្តូរដែរ។»*[4]

ម្យាងវិញទៀតភាពជោគជ័យក្នុងការ ការអនុវត្តវិមជ្ឈការ នៅក្នុងប្រទេសមួយមិនប្រាកដថាជោគជ័យនៅក្នុងប្រទេសមួយទៀតទេ។ ការអនុវត្តដោយភាពជោគជ័យគឺតែងតែពាក់ព័ន្ធជាមួយកត្តាផ្សេងៗដូចជាកត្តាប្រជាសាស្ត្រ សេដ្ឋកិច្ច វប្បធម៌។ល។

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០១ មក កម្ពុជាបានជំរុញការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យ តាមរយៈកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ ដើម្បីធានាថាការអភិវឌ្ឍនៅមូលដ្ឋាន នឹងត្រូវបានអនុវត្តដោយគោរពតាមគោលការណ៍អភិបាលកិច្ចល្អ។

ចាប់តាំងពីចាប់ផ្តើមកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និងគោលនយោបាយនានាត្រូវបានអនុម័ត ដើម្បីធានាថារដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិមានចំណូល ឬថវិកា ដើម្បីអនុវត្តនូវអាណត្តិរបស់ពួកគេ ដូចមានចែងនៅក្នុងច្បាប់។ ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ទាំងនោះរួមមាន៖

[3] Schneider, A. (2003). Decentralization: Conceptualization and measurement. Studies in comparative international development , 38, 32-56.
[4] Bird, R. M and Ebel, R.D. (2001), "Fiscal Federalism and National Unity." http://www.urban.org/uploadedPDF/1000803.pdf. Retrieved: 02 Nov, 2015.

ក.ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ (ឆ្នាំ២០០១)

ច្បាប់នេះត្រូវបានអនុម័តនៅក្នុងឆ្នាំ២០០១ និងផ្តោតលើរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់ ដែលជារដ្ឋបាលថ្នាក់ទាបបំផុតនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ ច្បាប់នេះផងដែរបានចែងនូវក្របខ័ណ្ឌនៃការគ្រប់គ្រងឃុំ សង្កាត់ ស្របទៅតាមគោលនយោបាយវិមជ្ឈការ[5] និងជាងនេះទៅទៀត ក៏បានចែងផងដែរពីធនធានដែលឃុំ សង្កាត់មានដូចជា ចំណូល ថវិកា និងទ្រព្យសម្បត្តិពីប្រភពផ្សេងៗ ដូចជារដ្ឋបាលកណ្តាល ការប្រមូលពន្ធនៅមូលដ្ឋាន ការបរិច្ចាគនានា ។ល។

ខ.ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ឬច្បាប់រៀបចំអង្គការ (ឆ្នាំ២០០៨)

ច្បាប់នេះផ្តល់ស្វ័យភាពដល់រាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ដែលធ្វើឲ្យរដ្ឋបាលទាំងនេះអាចចាត់ចែងថវិកាផ្ទាល់ខ្លួនសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍនៅមូលដ្ឋានក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។ មាត្រាទី ៤៩នៃច្បាប់នេះបានចែងថារាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ត្រូវមានថវិកាផ្ទាល់។ ច្បាប់នេះតម្រូវឲ្យរដ្ឋបាលទាំងនោះអនុវត្តថវិកាស្របទៅតាមច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានដែលពាក់ព័ន្ធ ដែលរួមមានច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ និងច្បាប់ស្តីពីរបបហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិ នៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងលិខិតបទដ្ឋានផ្សេងៗទៀត។

គ. ច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (ឆ្នាំ២០០៨)

នៅក្នុងមាត្រាទី៣ នៃច្បាប់នេះចែងថា ច្បាប់នេះជាមូលដ្ឋានគ្រឹះមួយសម្រាប់គ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុទាំងថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ច្បាប់នេះក៏បានចែងផងដែរ អំពីរបៀបនៃការចាត់ចែងថវិកាសាធារណៈដែលរួមមានទាំង ការរៀបចំ ការអនុវត្ត និងការត្រួតពិនិត្យថវិកា។

ឃ. ច្បាប់ស្តីពីរបបហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

មុននឹងច្បាប់នេះត្រូវបានអនុម័ត ក៏មានច្បាប់មួយទៀតស្តីពីរបបហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិខេត្ត ក្រុង បានអនុម័តកាលពីឆ្នាំ១៩៩៨ ដែលច្បាប់នេះត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពនៅក្នុងឆ្នាំ២០១១ ស្របទៅតាមបរិបទថ្មីនៃកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ។ ច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈនេះមានគោលបំណងបង្កើតនូវធនធានហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិក្នុងច្បាប់នេះសំដៅទៅលើរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ប៉ុណ្ណោះ) ដើម្បីឲ្យមានលទ្ធភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចស្របទៅតាមគោលនយោបាយវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ ដើម្បីរួមចំណែកក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ។

ង. ច្បាប់ស្តីពីសវនកម្ម (ឆ្នាំ២០០០)

មាត្រា០១ និងមាត្រា០២ នៃច្បាប់នេះបានចែងថា អាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិត្រូវបង្កើតឡើង ដោយមានភារកិច្ចអនុវត្តសវនកម្មឯករាជ្យទៅលើស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល ដែលរួមមានទាំងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

[5] ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់.

ផងដែរ។[6] សវនកម្មឯករាជ្យអាចអនុវត្តលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង កិច្ចប្រតិបត្តិការ និងមានប្រភេទសវនកម្មផ្សេងៗទៀត។[7]

ច. អនុក្រឹត្យស្តីពីការបង្កើតមូលនិធិឃុំ សង្កាត់ (ឆ្នាំ២០០២)

មូលនិធិឃុំ សង្កាត់ គឺជាមូលនិធិដែលផ្ទេរពីរដ្ឋបាលកណ្តាលទៅឃុំ សង្កាត់។ អនុក្រឹត្យនេះផ្តោតលើការបង្កើតមូលនិធិ និងគោលបំណងនៃការបង្កើតមូលនិធិនេះ ដែលអាចធ្វើឲ្យក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់អនុវត្តអាណត្តិ អនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់។ អនុក្រឹត្យក៏បានចែងនូវរូបមន្តនៃការបែងចែងការវិភាជន៍ថវិកាសម្រាប់ឃុំ សង្កាត់នីមួយៗ។ លើសពីនេះអនុក្រឹត្យនេះក៏បានចែងពីថាតើមូលនិធិនេះត្រូវធ្វើការចំណាយយ៉ាងដូចម្តេច។

ឆ. អនុក្រឹត្យស្តីពីប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុឃុំ សង្កាត់ (ឆ្នាំ២០០២)

អនុក្រឹត្យនេះផ្តោតលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុឃុំ សង្កាត់ទាំងមូល និងចែងទាំងប្រភពចំណូល និងចំណាយរបស់ឃុំ សង្កាត់ និងជំហានក្នុងការរៀបចំ និងអនុវត្តថវិកា។

ជ. អនុក្រឹត្យស្តីពីការបង្កើត និងការប្រព្រឹត្តទៅមូលនិធិក្រុង ស្រុក (ឆ្នាំ២០១២) និងអនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុរដ្ឋបាលក្រុង ស្រុក

អនុក្រឹត្យទាំងពីរនេះត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងដំណើរការដូចមូលនិធិឃុំ សង្កាត់ ប៉ុន្តែអនុវត្តតែទៅលើក្រុង ស្រុកទេ។ មុនពេលបង្កើតមូលនិធិនេះឡើង ថវិការបស់ក្រុង ស្រុកគឺជាផ្នែកមួយនៃថវិការបស់រាជធានី ខេត្ត ប៉ុណ្ណោះ។ ជាថ្មីម្តងទៀត ក្រុង ស្រុកអាចប្រើប្រាស់ថវិការបស់ខ្លួនដោយស្វ័យភាព ដើម្បីបំពេញតម្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលនេះជាសមិទ្ធផលថ្មីមួយទៀតនៃកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ។

លើសពីក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ដែលបានរៀបរាប់ខាងលើនេះ នៅមានប្រកាស គោលការណ៍ណែនាំ និងសៀវភៅណែនាំនានាពាក់ព័ន្ធនឹង ការគ្រប់គ្រងថវិកាសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិប្រើប្រាស់ ក្នុងបរិបទវិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការក្នុងការចាត់ចែងការងារថវិកា។

តារាងខាងក្រោមនេះ គឺជាថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិធៀបនឹងថវិកាជាតិសរុបគឺមានការកើនឡើងជាលំដាប់ ពី ៥.២៥% ឆ្នាំ២០១១ ទៅ ៦.៤២% ក្នុងឆ្នាំ២០១៣។

---

[6] ច្បាប់ស្តីពីសវនកម្មឆ្នាំ២០០០

[7] Ibid, article 3.

ថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិសង្ខេប(គិតជាលាន ដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក)

រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ	ឆ្នាំ2011	ឆ្នាំ2012	ឆ្នាំ2013
រាជធានី ខេត្ត	79.03	92.80	125.17
ក្រុង ស្រុក	10.37	14.15	18.43
ឃុំ សង្កាត់	39.85	45.50	50.47
សរុប	129.25	152.45	194.07
ថវិកាជាតិ	2,462.41	26,92.00	3,023.77
ភាគរយធៀបថវិកាជាតិ	5.25%	5.66%	6.42%

***** *Provincial line department budget excluded: In 2011=338.95; 2012= 393.43; 2013: 435.17*

__ប្រភព__៖ គណៈកម្មាធិការជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ

៣. ការរៀបចំ និងការអនុវត្តថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

ដូចបានបង្ហាញខាងលើ ថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិមានការកើនឡើងពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ដែលធ្វើឲ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិអាចអនុវត្តអាណត្តិរបស់ពួកគេប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដូចដែលបានចែងក្នុងច្បាប់។ លើសពីនេះទៀត ចំណាយ និងចំណូល នៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិត្រូវអនុលោមទៅតាមច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានដែលបានអនុម័ត ដើម្បីធានាការអភិវឌ្ឍន៍នឹងត្រូវបានអនុវត្តតាមបែបប្រជាធិប-តេយ្យ។ ការអភិវឌ្ឍន៍តាមបែបប្រជាធិបតេយ្យត្រូវមានភាពតំណាងជាសាធារណៈ ស្វ័យភាពមូលដ្ឋាន ពិគ្រោះយោបល់និងការចូលរួម ឆ្លើយតបនិងគណនេយ្យភាព លើកកម្ពស់គុណភាពជីវិតពលរដ្ឋមូលដ្ឋាន លើកកម្ពស់សមធម៌ តម្លាភាព និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងវិធានការណ៍ប្រឆាំងអំពើរពុករលួយ និងការរំលោភអំណាច។[8]

ក. ថវិកាឃុំ សង្កាត់

__ចំណូល__

មូលនិធិឃុំ សង្កាត់គឺជាប្រភពចំណូលសំខាន់បំផុតរបស់ឃុំ សង្កាត់នីមួយៗ។ យោងទៅតាមអនុក្រឹត្យស្តីពីការបង្កើតមូលនិធិឃុំ សង្កាត់ឆ្នាំ២០០២ មូលនិធិនេះចែកចេញជាពីរផ្នែក គឺផ្នែករដ្ឋបាល និងផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍។ ផ្នែករដ្ឋបាលមិនត្រូវលើសពី១/៣ និងផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍មិនតិចជាង ២/៣ នៃមូលនិធិសរុប។ ថវិកាផ្ទេរប្រចាំឆ្នាំពីរដ្ឋបាលកណ្តាលទៅឃុំ សង្កាត់នីមួយៗ (មូលនិធិឃុំ សង្កាត់) ត្រូវធ្វើឡើងបីដំណាក់កាលតាមលំដាប់លំដោយគឺ ៥០%, ៣០% និង២០% នៃមូលនិធិ។ ការផ្ទេរលើកដំបូងមិនត្រូវធ្វើឡើងយឺតជាងថ្ងៃទី ០១ ខែមិនា រីឯការផ្ទេរលើកទី ២ មិនត្រូវយឺតជាង ថ្ងៃទី ០១ ខែមិថុនា និងការផ្ទេរលើកទី ៣ មិនត្រូវយឺតជាងថ្ងៃទី ០១ ខែកញ្ញា។ ប្រភពចំណូលផ្សេងៗទៀតរួមមានចំណូលសារពើពន្ធ ចំណូល

[8] ច្បាប់រៀបចំអង្គការ

មិនមែនសារពើពន្ធ ចំណូលពីការបំពេញមុខងារជាភ្នាក់ងារ និងការបរិច្ចាគពីប្រជាពលរដ្ឋមូលដ្ឋាន និង អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល។[៩]

ចំណាយ

មាត្រាទី១៥ នៃអនុក្រឹត្យស្តីពីការបង្កើតមូលនិធិឃុំ សង្កាត់ឆ្នាំ២០០២
មូលនិធិផ្នែករដ្ឋបាលត្រូវបានប្រើសម្រាប់ការចំណាយដូចខាងក្រោម៖

- ប្រាក់ឧបត្ថម្ភសម្រាប់ក្រុមប្រឹក្សា
- ប្រាក់ខែបុគ្គលិកនៅមូលដ្ឋាន និងចំណាយសម្រាប់បុគ្គលិកផ្សេងៗ
- ទិញ ឬជួលអាគារសម្រាប់ក្រុមប្រឹក្សា
- គ្រឿងសង្ហារឹម និងសម្ភារៈការិយាល័យសម្រាប់ ក្រុមប្រឹក្សា
- ជួសជុល និងថែទាំរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់
- ថ្លៃទឹក ភ្លើង
- ទិញ ឬជួលមធ្យោបាយធ្វើដំណើរ
- ប្រេងឥន្ធនៈ ប្រេងម៉ាស៊ីន និងការថែទាំយានជំនិះ
- ផ្សេងៗទៀត

មូលនិធិសម្រាប់ផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍គឺត្រូវចំណាយសម្រាប់គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍មូលដ្ឋាន ដែលរួមមានគម្រោង ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងមិនមែនហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៅថ្នាក់មូលដ្ឋាន។

ដំណើរការថវិការបស់ឃុំ សង្កាត់

ដូចថវិកាសាធារណៈដទៃទៀតដែរ ថវិកាឃុំសង្កាត់ ត្រូវអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដែលត្រូវដំណើរការបីជំហាន ដែលរួមមានការរៀបចំ ការអនុវត្ត និងការត្រួតពិនិត្យថវិកា។ ការរៀបចំថវិកា គឺត្រូវដំណើរការដូចខាងក្រោម៖ ដំបូង មេឃុំ ឬចៅសង្កាត់រៀបចំសេចក្តីព្រាងថវិកាដោយមានការគាំទ្រពី គណៈកម្មាធិការផែនការ និងថវិការបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ ហើយយកសេចក្តីព្រាងនេះដើម្បីសុំការ អនុម័តពីក្រុមប្រឹក្សានៅក្នុងកិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សា។ មេឃុំ ឬចៅសង្កាត់ត្រូវធានាថាដំណើរការនៃការរៀបចំ ថវិកាត្រូវបានធ្វើឡើងដោយការចូលរួមពីសាធារណៈជន។ ការអនុម័តថវិកានេះ មិនត្រូវធ្វើឡើងយឺតជាង ថ្ងៃទី៣១ ខែតុលានៃឆ្នាំ ដែលថវិកានោះបានពង្រាងទេ។ ទីពីរ សេចក្តីព្រាងនៃថវិកាត្រូវដាក់ជូនអភិបាល រាជធានី ខេត្ត ដើម្បីអនុម័ត។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ អភិបាលរាជធានី ខេត្ត មិនមានសិទ្ធិបដិសេធ ផែនការចំណាយ ដែលបានសម្រេចដោយក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់នោះទេ។ ជារួម អភិបាលរាជធានី ខេត្ត

[៩] អនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុឃុំ សង្កាត់ ឆ្នាំ២០០២

ផ្តល់ការគាំទ្រក្នុងការពិនិត្យនីត្យានុកូលភាពប៉ុណ្ណោះ។ អភិបាលរាជធានី ខេត្តនឹងផ្តល់ការបញ្ជាក់អំពីការអនុម័តនេះជាលាយល័ក្ខអក្សរទៅក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់ រតនាគារខេត្ត និងមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុខេត្ត។ អភិបាលរាជធានី ខេត្តត្រូវអនុម័តសេចក្តីព្រាងថវិកាឃុំ សង្កាត់ នោះឲ្យបានមុនថ្ងៃទី១ ខែមករា។[10]

នៅក្នុងដំណាក់កាលអនុវត្តថវិកា ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់អាចអនុវត្តថវិការបស់ខ្លួនស្របទៅតាមច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋាននានា។ រាល់ការអនុវត្តគម្រោងវិនិយោគឃុំ សង្កាត់ត្រូវអនុវត្តតាមសៀវភៅណែនាំស្តីពីការអនុវត្តគម្រោងឃុំ សង្កាត់។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ថវិកានេះអាចត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មក្នុងឆ្នាំសារពើពន្ធ ដោយយោងទៅតាមការផ្លាស់ប្តូរលក្ខខ័ណ្ឌសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុដែលអាចប៉ះពាល់ចំណូល និងចំណាយដែលបានព្យាករ។[11] រតនាគារខេត្តតម្រូវឲ្យរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ឃុំ សង្កាត់ប្រចាំឆ្នាំដែលទុកជាកម្មវត្ថុសម្រាប់ការធ្វើសវនកម្ម និងអធិការកិច្ច ដើម្បីធានានូវភាពជឿជាក់ តម្លាភាព និងយុត្តិធម៌ នៃប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ។ ការត្រួតពិនិត្យថវិកា និងមានការរៀបរាប់ជូនពេលក្រោយក្នុងឯកសារស្រាវជ្រាវសង្ខេបនេះ។

ជាមធ្យម គម្រោងវិនិយោគរបស់ឃុំ សង្កាត់ចំនួន ១៨00 គម្រោងទូទាំងប្រទេសក្នុងមួយឆ្នាំៗ ដែលក្នុងនោះ ៧0% គឺផ្លូវជនបទ ១៥% សម្រាប់ផ្នែកធារាសាស្ត្រ និង១៥% សម្រាប់គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងៗទៀតដូចជាយេនឌ័រ មេរោគហ៊ីវ និងជំងឺអេដស៍ ការការពារបរិស្ថាន និងបញ្ហាផ្សេងៗទៀត។[12]

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ២00២ រហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ប្រភពចំណូលសំខាន់បំផុតរបស់ឃុំ សង្កាត់គឺមូលនិធិឃុំ សង្កាត់ ដែលបានវិភាជន៍រៀងរាល់ឆ្នាំពីរដ្ឋបាលកណ្តាល។ មូលនិធិឃុំ សង្កាត់មានការកើនឡើងពី២.00% ក្នុងឆ្នាំ២00៣ ដល់ ២.៨% រហូតដល់សព្វថ្ងៃនេះនៃចំណូលចរន្តរបស់ជាតិ។ មូលនិធិដែលវិភាជន៍សម្រាប់ឃុំ សង្កាត់នីមួយៗមានចំនួនប្រហែល ៤0.000 ដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក ក្នុងមួយឆ្នាំ។[13] ចំនួនថវិការនេះមិនអាចឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ដែលចេះតែកើនឡើង ហើយចំណូលផ្សេងទៀតមិនអាចពឹងផ្អែកបានឡើយ។ ឧទាហរណ៍ ច្បាប់បានចែងថាការប្រមូលពន្ធនៅមូលដ្ឋានគឺជាប្រភពចំណូលមួយក្នុងចំណោមប្រភពចំណូលនានា ប៉ុន្តែតាំងពីឆ្នាំ២00២ មក ឃុំ សង្កាត់មិនដែលមានចំណូលតាមប្រភពនេះទេ។ ជាងនេះទៅទៀត ចំណូលពីប្រភពផ្សេងទៀតដូចជាការអនុវត្តន៍មុខងារអគ្រានុកូលដ្ឋាន ក្នុងនាមក្រសួងមហាផ្ទៃ និងការចុះឈ្មោះបោះឆ្នោតក្នុងនាមគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតគឺមានតិចតួច។

---

[10] Ibid. Article:11-17
[11] Ibid. Article: 18.
[12] NCDD/PID, 2012-2014.
[13] The fund allocation for CSs in 2015 by ministry of Economic and Finance.

ដោយសារថវិកាមិនគ្រប់គ្រាន់ យន្តការមួយដែលហៅថាសិក្ខាសាលាសមាហរណកម្មថ្នាក់ស្រុកត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីកៀរគរធនធាននៅមូលដ្ឋានក្នុងការគាំទ្រដល់គម្រោងវិនិយោគឃុំ សង្កាត់ ដែលមូលនិធិឃុំ សង្កាត់មិនអាចអនុវត្តបាន។ ធនធានខាងក្រៅក្នុងការគាំទ្រគម្រោងវិនិយោគឃុំ សង្កាត់ ភាគច្រើនបានមកពីមន្ទីរវិស័យថ្នាក់ខេត្ត អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ម្ចាស់ជំនួយ និងប្រជាពលរដ្ឋមូលដ្ឋាន។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការរួមចំណែកពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលដែលពឹងផ្អែកតែលើមូលនិធិរបស់ខ្លួននោះ គឺជាប្រភពចំណូលមិនមាននិរន្តរភាពនោះទេ។ លើសពីនេះទៀត ការគាំទ្រពីមន្ទីរវិស័យថ្នាក់ខេត្តមានការធ្លាក់ចុះជាលំដាប់។ មន្ទីរវិស័យថ្នាក់ខេត្តទាំងនោះបារម្ភពីគម្រោងផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេប៉ុណ្ណោះ ជាជាងការគាំទ្រដល់គម្រោងវិនិយោគឃុំ សង្កាត់។[14] ជាងនេះទៀត ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ សង្កាត់អាចត្រូវបានទទួលឥទ្ធិពលពីតួអង្គខាងក្រៅក្នុងការអនុវត្តថវិការបស់ខ្លួន បើទោះបីជាច្បាប់ផ្តល់នូវស្វ័យភាពដល់ឃុំ សង្កាត់ក្នុងការចាត់ចែងថវិការបស់ពួកគេ។

ខ. ថវិការបស់ក្រុង ស្រុក និងរាជធានី ខេត្ត

ច្បាប់ស្តីពីរបបហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ត្រូវបានប្រកាសដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ អនុលោមតាមច្បាប់រៀបចំអង្គការ។ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិក្នុងច្បាប់នេះ ផ្តោតទៅលើតែក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងរាជធានី ខេត្ត ប៉ុណ្ណោះ។ ច្បាប់នេះកំណត់អំពីការប្រព្រឹត្តទៅនៃថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ យោងតាមច្បាប់នេះ ចំណូល និងចំណាយត្រូវបានបង្ហាញដូចខាងក្រោម៖

<u>ចំណូល</u>

ចំណូលសម្រាប់ ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងរាជធានី ខេត្តបានមកពី៖[15]

- ចំណូលមូលដ្ឋានរួមមាន ចំណូលសារពើពន្ធ និងចំណូលមិនមែនសារពើពន្ធ។ ការបែងចែកប្រភេទ និងសមាមាត្រនៃពន្ធនៅមូលដ្ឋានក្នុងចំណោមរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ នឹងត្រូវបានកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យមួយផ្សេងទៀត។ បច្ចុប្បន្ននេះក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានប្រគល់ភារកិច្ចរៀបចំគោលនយោបាយស្តីពីប្រភពចំណូលផ្ទាល់របស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ[16]
- ថវិកាដែលផ្ទេរពីរដ្ឋបាលកណ្តាល ត្រូវបានបែងចែកជាពីរប្រភេទគឺមូលនិធិដែលមានភ្ជាប់លក្ខខ័ណ្ឌ និងមិនមានភ្ជាប់លក្ខខ័ណ្ឌ។
- ថ្លៃសេវាដែលទទួលបានពីមុខងារជាភ្នាក់ងារ ដែលអនុវត្តដោយក្រុមប្រឹក្សាក្នុងនាមក្រសួងឬ ស្ថាប័ននៅថ្នាក់ជាតិ។

[14] Remarks of his H.E Hou Taing Eng, Secretary of State of Ministry of Planning during the Public Forum under the theme *“Capacity Strengthening of Commune/Sangkat Councils and Governance in Local Development”* in Takeo province, organized by Senate Region 5 on October 07, 2015.

[15] ច្បាប់ស្តីពីរបបហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

[16] Annual Work Plan and Budget of NCDD 2015.

នៅក្នុងឆ្នាំ២០១២ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានចេញនូវអនុក្រឹត្យស្ដីពីការបង្កើតមូលនិធិក្រុង ស្រុក ដែលជាមូលនិធិគ្មានភ្ជាប់លក្ខខ័ណ្ឌពីរដ្ឋាភិបាលកណ្ដាលសម្រាប់ក្រុង ស្រុក ដើម្បីចាត់ចែងប្រកបដោយស្វ័យភាពក្នុងការងារអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។ ក៏ដូចជាមូលនិធិឃុំ សង្កាត់ ដែរ មូលនិធិក្រុង ស្រុកនេះក៏ត្រូវបែងចែកជាពីរផ្នែកដែរ។

<u>ការចំណាយ</u>

ថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិត្រូវចំណាយដូចខាងក្រោម៖

- ប្រតិបត្តិការរដ្ឋបាល
- អនុវត្តមុខងារជាកាតព្វកិច្ច
- អនុវត្តមុខងារជាជម្រើស
- ចំណាយផ្សេងៗកំណត់ដោយច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិផ្សេងៗ

<u>ដំណើរការនៃថវិកាក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងរាជធានី ខេត្ត</u>

ផែនការថវិកានៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិគឺជាកញ្ចប់ថវិកាមួយត្រូវឆ្លងកាត់ការពិនិត្យ និងអនុម័តពីរដ្ឋសភា និងព្រឹទ្ធសភា ក្រោមច្បាប់ថវិកាប្រចាំឆ្នាំ។

ថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិត្រូវរៀបចំដោយគណៈអភិបាលនៃរាជធានី ខេត្ត និងក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ ក្នុងនាមក្រុមប្រឹក្សាជាបីដំណាក់កាល។ ដំណាក់កាលទី១ ពីខែមិនា ដល់ខែឧសភា គណៈអភិបាលនៃរដ្ឋបាលនីមួយៗរៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនៃថវិកា និងដាក់ជូនក្រុមប្រឹក្សាពិនិត្យ និងអនុម័ត។ បន្ទាប់មកផ្ញើរផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនៃថវិកានោះទៅមន្ទីរសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុថ្នាក់ខេត្តដើម្បីបូកសរុប ផ្ញើរទៅក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ។ ទី២ ពីខែមិថុនា ដល់ខែកញ្ញា គណៈអភិបាលត្រូវរៀបចំផែនការថវិកាលម្អិតទាំងចំណូល ចំណាយ និងផ្សព្វផ្សាយផែនការនោះដើម្បីពិគ្រោះយោបល់ជាមួយប្រជាពលរដ្ឋ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធនានានៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។ បន្ទាប់ពីការពិគ្រោះយោបល់ និងកែប្រែឡើងវិញ គណៈអភិបាលត្រូវដាក់ផែនការថវិកានេះដើម្បីទទួលការអនុម័តពីក្រុមប្រឹក្សា។ ចុងក្រោយ ពីខែតុលា ដល់ខែធ្នូ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបញ្ចូលផែនការថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិទៅក្នុងសេចក្ដីព្រាងនៃច្បាប់ថវិកាជាតិប្រចាំឆ្នាំ បន្ទាប់មកដាក់ជូនគណៈរដ្ឋមន្ត្រីពិនិត្យមុនពេលបញ្ជូនទៅសភា (រដ្ឋសភា និងព្រឹទ្ធសភា) ដើម្បីអនុម័ត។

ការអនុវត្តថវិការបស់ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងរាជធានីខេត្តត្រូវបានធ្វើឡើងតាមលំនាំដូចថវិកាឃុំ សង្កាត់ ដែរ ស្របតាមច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិនានា។ ថវិកានេះអាចធ្វើវិសោធនកម្មក្នុងឆ្នាំនៃការធ្វើសារពើពន្ធ ហើយរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិត្រូវរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលនឹងក្លាយជាកម្មវត្ថុសម្រាប់អធិការកិច្ច និងសវនកម្ម។ ចំពោះការត្រួតពិនិត្យថវិកា នឹងរៀបរាប់នៅផ្នែកបន្ទាប់នៃឯកសារស្រាវជ្រាវនេះ។

គោលដៅមួយនៃកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការគឺការបង្កិតសេវាសាធារណៈឲ្យនៅកៀកនឹងប្រជាពលរដ្ឋនៅមូលដ្ឋាន ដូច្នេះមុខងារមួយចំនួននៅក្រសួង ឬស្ថាប័នថ្នាក់កណ្តាល នឹងត្រូវបានផ្ទេរទៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។ នៅពេលដែលមុខងារត្រូវបានផ្ទេរ ធនធានចាំបាច់ត្រូវតែផ្ទេរទៅជាមួយដែរ ដូច្នេះថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ(ទាំងចំណូល និងចំណាយ) នឹងមានការកើនឡើងជាលំដាប់។ ការអនុវត្តបែបនេះ គឺស្របតាមការអនុវត្តជាអន្តរជាតិលើការធ្វើវិមជ្ឈការហិរញ្ញវត្ថុ ដែលណែនាំថា *«ថវិកាទៅតាមមុខងារ»*។[17]

ថ្មីៗនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានផ្តោតលើ ក្រុង ស្រុក សម្រាប់ធ្វើការផ្ទេរមុខងារដោយសារតែសមត្ថភាព និងទំហំនៃរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់នៅមានកម្រិតនៅឡើយ។ មានគម្រោងសាកល្បងក្នុងការផ្ទេរមុខងារពីរដ្ឋ-បាលកណ្តាលដូចជាក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ក្រសួងសង្គមកិច្ច និងយុវនីតិសម្បទា ក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡា ក្រសួងបរិស្ថាន និងក្រសួងសុខាភិបាល។ ក្រសួងថ្នាក់កណ្តាលដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងផ្ទេរមុខងារសាកល្បង ដែលមានរៀបរាប់ដូចខាងក្រោម៖[18]

ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ

- អនាម័យជនបទ (១០ ស្រុក)
- ជួសជុលប្រព័ន្ធទឹកស្អាត (៧ ស្រុក)

ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា

- ការគ្រប់គ្រងសាលាបឋមសិក្សា
- ការអប់រំកុមារតូច
- ការអប់រំក្រៅប្រព័ន្ធ

ក្រសួងសង្គមកិច្ច និងយុវនីតិសម្បទា

- ការគ្រប់គ្រងមណ្ឌលថែទាំកុមារទៅរដ្ឋបាលខេត្តបាត់ដំបង
- ការគ្រប់គ្រងមណ្ឌលថែទាំកុមាររបស់អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ទៅរដ្ឋបាលក្រុង ស្រុក ក្នុងខេត្តបាត់ដំបងចំនួន១០
- សេវាថែទាំសម្រាប់កុមាររងាយរងគ្រោះនៅសហគមន៍ទៅឃុំ សង្កាត់នៅក្នុងក្រុង ស្រុកចំនួន ១០

ក្រសួងបរិស្ថាន

- ការគ្រប់គ្រងសំរាម និងកាកសំណល់រឹងទៅក្រុង ស្រុកទូទាំងប្រទេស

ក្រសួងសុខាភិបាល

- មណ្ឌលសុខភាពក្នុងស្រុកចំនួន ៥ ក្នុងខេត្តបាត់ដំបង និងពោធិសាត់

---

[17] Balh, Roy. 1999. *Implementation Rules for Fiscal Decentralization.* Georgia State University: Working Paper 99-1.
[18] NCDD's Semi-Annual Report 2015.

៤. ការត្រួតពិនិត្យថវិកា និងតួនាទីរបស់សភា

ថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិជាកម្មវត្ថុនៃការធ្វើសវនកម្មឯករាជ្យ និងអធិការកិច្ច[19]។ យន្តការដែលមានស្រាប់សព្វថ្ងៃនេះពាក់ព័ន្ធនឹងការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិរួមមាន សវនកម្មផ្ទៃក្នុង សវនកម្មឯករាជ្យពីអជ្ញាធរជាតិសវនកម្ម ការត្រួតពិនិត្យ និងការធ្វើអធិការកិច្ចដែលមានលក្ខណៈឯករាជ្យរបស់ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច ហិរញ្ញវត្ថុ និងការធ្វើអធិការកិច្ចរបស់ក្រសួងទំនាក់ទំនងរដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ច។

ក. សវនកម្មផ្ទៃក្នុង

រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់រួមទាំងខេត្ត រាជធានី ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងឃុំ សង្កាត់ត្រូវបង្កើតយន្តការសវនកម្មផ្ទៃក្នុង[20] ដែលមានតួនាទីត្រួតពិនិត្យមើល និងវាយតម្លៃដោយឯករាជ្យនូវប្រសិទ្ធភាព នៃការអនុវត្តប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងនៃរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។[21]

ការត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង សំដៅទៅលើ ការធានាឲ្យមានដូចខាងក្រោមនេះ៖[22]

ក.) ប្រសិទ្ធភាពនៃប្រតិបត្តិការ

ខ.) ភាពជឿជាក់នៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ

គ.) ការអនុវត្តតាមច្បាប់ លិខិតបទដ្ឋាន គោលនយោបាយ នីតិវិធី និងការរៀបចំការអនុវត្ត។

រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិតម្រូវឲ្យផ្ញើរបាយការណ៍សវនកម្មផ្ទៃក្នុងទៅកាន់អជ្ញាធរជាតិសវនកម្ម និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ[23]

ខ. សវនកម្មឯករាជ្យ

<u>**អជ្ញាធរជាតិសវនកម្ម**</u>

រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ជាកម្មវត្ថុ នៃការធ្វើសវនកម្មឯករាជ្យប្រចាំឆ្នាំ ដោយអជ្ញាធរជាតិសវនកម្ម។[24] កម្មវត្ថុនៃការធ្វើសវនកម្មឯករាជ្យដោយអជ្ញាធរជាតិសវនកម្មរួមមាន៖ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ការពិនិត្យប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យ (ដើម្បីវាយតម្លៃភាពគ្រប់គ្រាន់នៃប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង និងដំណើរការដែលបានបង្កើតឡើងសម្រាប់អនុវត្តសកម្មភាព) និងការវាយតម្លៃលើប្រតិបត្តិកំពុងបន្ត (វាយតម្លៃថាតើ

---

[19] See the following pieces of legislation: (1) Law on administration of province capital, (2) Sub-decree No. 172 on the financial administration system of municipalities and Sroks 2012, (3) Sub-decree No. 26 on the financial management of commune/sangkat, (4) Law on audit 2000, (5) Law on public financial system 2008, and (6) Prakas from the MEF.

[20] មាត្រា៤១ នៃច្បាប់សវនកម្មឆ្នាំ២០០២

[21] Ibid, Article 42.

[22] Ibid, Article 43.

[23] Directive No. 003 on standard for internal audit reports.

[24] មាត្រា2 នៃច្បាប់សវនកម្មឆ្នាំ២០០២

ការអនុវត្តនោះ ស្របតាមច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋាន និងគោលការណ៍នានាដែរឬទេ)។[25] មិនមែនរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិទាំងអស់ ត្រូវបានធ្វើសវនកម្មឯករាជ្យរៀងរាល់ឆ្នាំ ដោយអជ្ញាធរជាតិសវនកម្មនោះទេ ដោយសារតែជាក់ស្តែងមានក្រសួង ស្ថាប័នរដ្ឋ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងស្ថាប័ន ឬភ្នាក់ងារជាច្រើនទៀត ដែលត្រូវធ្វើសវនកម្មឯករាជ្យផងដែរ ដូច្នេះមានការធ្វើសវនកម្មជាច្រើនក្នុងមួយឆ្នាំៗ។[26]

យោងទៅតាមរបាយការណ៍វាយតម្លៃផ្ទៃក្នុង ដែលបានដាក់ដោយរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ អជ្ញាធរជាតិសវនកម្មអាចសម្រេចធ្វើសវនកម្មដោយដាក់ទៅក្នុងផែនការសវនកម្ម។[27] អជ្ញាធរជាតិសវនកម្មផ្ញើរបាយការណ៍សវនកម្មទៅទាំងសភា និងរដ្ឋាភិបាល។ ប្រសិនបើសភាចង់ឲ្យមានការធ្វើសវនកម្មឯករាជ្យទៅលើស្ថាប័នសាធារណៈ សភាអាចផ្ញើរសំណើផ្លូវការទៅកាន់អជ្ញាធរជាតិសវនកម្ម។ តែទោះយ៉ាងណាក៏ដោយ អជ្ញាធរជាតិសវនកម្មមានឆន្ទានុសិទ្ធិថាតើទទួល ឬបដិសេធសំណើនេះ។[28]

ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យ និងអធិការកិច្ច អំពីការអនុវត្តថវិការបស់ពួកគេដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ[29]។ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុគឺតួអង្គមួយដ៏សំខាន់ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍លើកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។ នាយកដ្ឋានថវិការដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុដើរតួនាទីសំខាន់ក្នុងដំណើរការវិមជ្ឈការ និងវិសហ-មជ្ឈការ ដូចជាការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីរបបហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ការរៀបចំលិខិតបទដ្ឋាន នីតិវិធីសម្រាប់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ការចូលរួមក្នុងការផ្ទេរអំណាច ការចាត់ចែងប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈរបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងការតាមដាន ការធ្វើអធិការកិច្ចការអនុវត្តថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ។[30]

ក្រសួងទំនាក់ទំនងរដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ច

មន្ទីរវិស័យថ្នាក់ខេត្តទាំងអស់នៃក្រសួងថ្នាក់ជាតិ និងស្ថាប័នរដ្ឋនៅរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិជាកម្មវត្ថុនៃការធ្វើអធិការកិច្ច និងស៊ើបអង្កេតដោយក្រសួងទំនាក់ទំនងរដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ច។[31] ការធ្វើអធិការកិច្ចដោយក្រសួងទំនាក់ទំនងរដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ច ផ្តោតលើការគ្រប់គ្រងទ្រព្យ

[25] Ibid, article 6, 7, and 8.
[26] NAA 2011. Public Auditing Standards.
[27] NAA 2011. Public Auditing Standards.
[28] Ibid.
[29] Sub-decree No. 488 on the establishment and functioning of the Ministry of Economy and Finance 2013.
[30] Ibid.
[31] Sub-decree No. 03 on the organization and functioning of the ministry of national assembly-senate relations and inspection 2015.

សម្បត្តិរដ្ឋ ចំណូលនិងចំណាយថវិកាសាធារណៈ និងដំណើរការដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ថាមានអំពើពុករលួយ និងដំណើរការគ្រប់គ្រង[32] របាយការណ៍អធិការកិច្ចត្រូវផ្ញើរទៅនាយករដ្ឋមន្ត្រី។ ក្នុងអនុក្រឹត្យលេខ០៣ ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីបង្កើត និងការប្រព្រឹត្តទៅក្រសួងទំនាក់ទំនងរដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ច មិនមានការរៀបរាប់ពីការធ្វើអធិការកិច្ចដល់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិដោយក្រសួងទំនាក់ទំនងរដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ចទេ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ក្រសួងទំនាក់ទំនងរដ្ឋសភាព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ចទទួលយកពាក្យបណ្តឹងដោយប្រជាពលរដ្ឋ ឬសាធារណៈ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងធ្វើការស៊ើបអង្កេតទៅតាមបណ្តឹងទាំងនោះ។

<u>សភា</u>

សភាអាចកំណត់បញ្ហា និងចូលរួមក្នុងការត្រួតពិនិត្យថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិតាមរយៈរបាយ-ការណ៍សវនកម្មប្រចាំឆ្នាំ ពាក្យបណ្តឹង និងរបាយការណ៍អធិការកិច្ចដោយក្រសួងក្រសួងទំនាក់ទំនងរដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ច[33] របាយការណ៍សវនកម្មប្រចាំឆ្នាំរបស់អជ្ញាធរជាតិសវនកម្មអាចកំណត់បញ្ហាអំពីការអនុវត្តន៍ថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងផ្តល់នូវអនុសាសន៍នានា។ របាយ-ការណ៍សវនកម្មរបស់អជ្ញាធរជាតិសវនកម្ម ផ្តល់នូវព័ត៌មានរួមទាំងអស់នៅថ្នាក់ជាតិ មិនបានផ្តល់ព័ត៌-មានជាក់លាក់ ឬព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិទេ។[34] តែទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ប្រសិនបើសភាចង់ឲ្យមានការធ្វើសវនកម្មទៅលើរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិណាមួយជាក់លាក់ សភាអាចធ្វើការស្នើសុំទៅកាន់អជ្ញាធរជាតិសវនកម្ម។[35]

៥. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានបង្ហាញនូវការប្តេជ្ញាចិត្ត និងកិច្ចប្រឹងប្រែងក្នុងការលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់មូលដ្ឋានតាមរយៈគោលនយោបាយកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ។ ថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិមានការកើនឡើងជាលំដាប់ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ទាំងមូលនិធិមានភ្ជាប់លក្ខខ័ណ្ឌ និងមិនភ្ជាប់លក្ខខ័ណ្ឌ និងក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិជាច្រើនពាក់ព័ន្ធនឹងថវិកាថ្នាក់ក្រោមជាតិត្រូវបានដាក់ចេញ និងអនុម័តដែលអាចឲ្យក្រុមប្រឹក្សាថ្នាក់ក្រោមជាតិកាន់តែមានស្វ័យភាពក្នុងការអនុវត្តថវិការបស់ខ្លួន និងមានគណនេយ្យភាពជាមួយប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងដែនសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។ ជាងនេះទៅទៀត ការទទួលខុសត្រូវជាច្រើនត្រូវបានប្រគល់ទៅឲ្យរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិតាមរយៈការផ្ទេរមុខងារពីក្រសួងថ្នាក់ជាតិ ដូច្នេះចំណាយសម្រាប់ការអនុវត្តមុខងារ ដែលបានផ្ទេរនឹងទៅតាមជាមួយផងដែរ

---

[32] Ibid.
[33] This is a conclusion, which results from analysis of information from sections prior to the section on parliament.
[34] See NAA's annual reports posted on its website: http://naa.gov.kh
[35] NAA 2011. Public Auditing Standards.

ដែលការអនុវត្តន៍នេះ ស្របទៅតាមការរំពឹងទុកនៃកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការដែលជំរុញសេវាសាធារណៈឲ្យខិតកៀកនឹងប្រជាពលរដ្ឋនៅមូលដ្ឋាន។

ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយការអនុវត្តថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ ជួនកាលមិនត្រូវបានអនុវត្តពេញលេញទេ។ យន្តការស័ក្តិសមមួយសម្រាប់ត្រួតពិនិត្យថវិកាអាចជួយដោះស្រាយបញ្ហានេះបាន។ ការត្រួតពិនិត្យថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិអាចធ្វើឡើងតាមរយៈសវនកម្ម ផ្ទៃក្នុង និងឯករាជ្យ ដែលធ្វើដោយក្រសួង ឬស្ថាប័នថ្នាក់ជាតិដែលត្រូវបានប្រគល់ភារកិច្ច ដើម្បីធ្វើសវនកម្ម និងអធិការកិច្ចរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ (ឧទាហរណ៍៖ អជ្ញាធរជាតិសវនកម្ម ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ក្រសួងក្រសួងទំនាក់ទំនងរដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ច)។ ដើម្បីទាញប្រយោជន៍ពីយន្តការនេះ និងពង្រឹងតួនាទីផ្នែកត្រួតពិនិត្យ សភាអាចប្រើប្រាស់របាយការណ៍ពាក់ព័ន្ធថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ រៀបចំដោយក្រសួង សេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ របាយការណ៍សវនកម្មរបស់អជ្ញាធរជាតិសវនកម្ម និងរបាយការណ៍អធិការកិច្ចរបស់ក្រសួងទំនាក់ទំនងរដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ចសម្រាប់ការស៊ើបអង្កេតបន្ត។ ចុងក្រោយនេះសភាអាចស្នើសុំទៅអជ្ញាធរជាតិសវនកម្ម ធ្វើសវនកម្មឯករាជ្យលើករណីពិសេសណាមួយពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តថវិការបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ៕

ឯកសារយោង

Balh, Roy. 1999. *Implementation Rules for Fiscal Decentralization.* Georgia State University: Working Paper 99-1

Bird, R. M and Ebel, R.D. (2001). *Fiscal Federalism and National Unity*. http://www.urban.org/uploadedPDF/1000803.pdf. Retrieved: 02 Nov, 2015.

សេចក្តីណែនាំលេខ ០០៣ ស្តីពីស្តង់ដាសម្រាប់សវនកម្មផ្ទៃក្នុង

Iimi, A. (2005). *Decentralization and economic growth revisited: An empirical note*. Journal of Urban Economics, 57, 449-461.

ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ

ច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់

ច្បាប់ស្តីពីសវនកម្ម ឆ្នាំ២០០០

ច្បាប់ស្តីពីរបបហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

ច្បាប់ស្តីពីប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ឆ្នាំ២០០៨

NAA 2011. Public Auditing Standards.

NAA's annual reports posted on its website: http://naa.gov.kh

កម្មវិធីជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ២០១០-២០១៩

NCDD's Semi-Annual Report 2015.

Schneider, A. (2003). *Decentralization: Conceptualization and measurement*. Studies in comparative international development, 38, 32-56.

អនុក្រឹត្យលេខ ៣ ស្តីពី ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅក្រសួងទំនាក់ទំនងរដ្ឋសភា-ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ច ឆ្នាំ២០១៥

អនុក្រឹត្យស្តីពីការបង្កើតមូលនិធិឃុំ សង្កាត់ឆ្នាំ២០០២

អនុក្រឹត្យលេខ ១៧២ ស្តីពីប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុរដ្ឋបាលក្រុង ស្រុក ឆ្នាំ២០១២។

អនុក្រឹត្យលេខ ២៦ ស្តីពីការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុឃុំ សង្កាត់

អនុក្រឹត្យលេខ ៤៨៨ ស្តីពីការបង្កើត និងការប្រព្រឹត្តទៅក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំ២០១៣